

gyndelsen til en finsk valgkamp, som det nok er mindre hensigtsmæssigt at starte her i stedet for hjemme i Helsingfors . . . “ Han fandt det uheldigt, at man rejste dette problem, når man ved, at luftfartsselskaberne og de respektive ministerier forhandler om Finnairs rettigheder i Danmark. Forøvrigt forhandlede Danmark ikke på egne vegne alene. Det varetog også Norges og Sveriges interesser. Men „det er ikke SAS eller Danmark eller Norge eller Sverige, som har skabt vanskeligheder for Finnair. Det er jo Finnair selv, som på samme måde som Lottleidiðir har bragt sig i den situation, som de nu er i. Det har intet med fornuft at gøre, at man nu kommer og skælder vældigt ud på Danmark.“

Horn mindede iøvrigt om, at han tidligere i rådet havde foreslået Finnair og Lottleidiðir at indgå i drøftelser om at skabe et stort nordisk luftfartsselskab. Det var heller ikke ufarligt at slås, hverken for Finnair, Lottleidiðir eller SAS. „Vi må regne med, at om 10 år er det et spørgsmål, om selv de største af de europæiske luftfartsselskaber har mulighed for at klare sig i den konkurrence, man påføres fra USA-selskabernes side.“

Finsk og norsk kritik af svensk lovgivning om ægteskab og abort.

Foruden de her behandlede spørgsmål af større rækkevidde berørtes forskellige mere specielle problemer i generaldebatten. Georg Ehrnrooth fra Finlands Svenska Folkpartiet kritiserede således „tendensen att stifta lagar på centrala rättsgebet utan avseende vid vad det betyder för den nordiska rättslikheten.“ Han sigtede her til den svenske regerings beslutning om at revidere familieretslovgivningen „enligt helt nya och radikala riktlinjer.“ „Det är något annat än den äktenskapsrätt, som bygger på västerländsk rätts- och moraluppfattning man avser införa i Sverige.“ Også i Danmark skal folkettinget undersøge behovet for dybtgående reformer i ægteskabslovgivningen, „men detta räcker inte för bevarandet av den nordiska rättslikheten. I ingen händelse kan man räkna med att riksdagen i Finland — och knappast heller stortinget i Norge — ansluter sig till sådana tankar, som de svenska direktiven uttrycker.“

Kåre Kristiansen, Kristeligt Folkeparti, Norge, havde lignende bekymringer, men

mere ud fra et religiøst synspunkt: „Jeg tror det vil være en ulykke for arbejdet i Nordisk Råd, om det gennem sine politiske tiltak skulle komme på tværs av den verdinormering som gjennom vår kristne tradisjon har avleiret seg i folkekarakteren. På denne bakgrunn ser jeg med bekymring på de nye signaler innenfor den svenske ekteskapslovgivning og abortlovgivning. En harmonisering av lovverket på dette grunnlag vil være egnet til å skade det nordiske samarbeid i vide kretser.“

(Se også side 85 f.).

Samarbejde inden for arbejdshygiejnen.

Den finske social- og sundhedsminister Anna-Liisa Tiekso ønskede et kraftigt nordisk samarbejde på arbejdshygiejnens område. Hun begrundede sit forslag ved at pege på, at 8 pct. af Finlands arbejdskraft dagligt er hindret i at arbejde enten af kroniske årsager eller af forbigående sygdomme. 40-50 pct. af skovarbejdernes sygdomssymptomer forvoldes af motorsavens rystelser. Hver fjerde skovarbejder rammes årligt af en ulykke under arbejdet. Derfor er en nordisk indsats på området så betydningsfuld. (Se side 97).

Finske indvandreres vanskeligheder i Sverige.

Et andet finsk kvindeligt medlem, socialdemokraten Sylvi Siltanen, lagde den svenske arbejdsmarkedsstyrelse, arbejdsgiverne og fagforeningerne på sinde, at de med større alvor burde sørge for de finske indvandrere, hvis tal nu udgør næsten 300.000. I 1969 alene var 20.000 finner udvandret til Sverige. Særligt de sproglige problemer volder vanskeligheder. „De nyinflyttades ringa eller obefintliga språkkunskaper har lett till onödiga friktioner och konflikter ur det nordiska samarbetets synpunkt.“ Især har de været en dominerende faktor, „när det gäller de arbetsmarknadskonflikter, som ofta är ett resultat av att parterna inte förstått varandra eller att den ena parten inte kunnat framföra sina krav eller önskemål till den andra parten.“

Fru Siltanen gav sin kritik konkret adresse:

„Sveriges LO inser problemet — men bara på hög nivå i Stockholm — i industristäderna verkar det som om fackföreningsrörelsens lokalavdelningar inte kan tänka sig